

Bostadslösa nyfödda barn och deras familjer, handlingsplan

Situation

Gravid EU-medborgare som saknar EU-kort. Bostadssituationen oroande, t.ex. utgörs av bil eller tält.

- 1) Barnet ej redo att födas och kvinnan ska lämna sjukhuset
- 2) Barnet nyfött och redo att lämna sjukvården
- 3) Barnet nyfött och behöver fortsatt vård
- 4) Syskon (eller annat barn i sammanhanget) medföljer eller kommer till din kännedom

Bakgrund

Nyfödda barn och deras mödrar är medtagna och sårbara. En bra start i livet kräver trygghet men också omständigheter som oftast finns i en bostad. Ett barn som bor i bil eller tält är hemlöst och det ska i regel väcka oro hos vårdpersonal. Är personal som arbetar i vården orolig för ett barn ska de göra en anmälan till socialtjänsten, (14 kap 1 § Socialtjänstlagen). Ett ofött barn kan du anmäla oro om, men det är inte en skyldighet.

Aktuellt

Personal i vården behöver rutiner och riktlinjer som stöd när en familj:

- inte är svenska medborgare
- inte är asylsökande med LMA-kort
- saknar en säker bostad med förutsättningar för värme, hygien och matlagning
- är asylsökande eller saknar tillstånd för att vistas i Sverige, [se 1177](#)

Personal behöver veta vad de kan göra i förhållande till barnets rättigheter i lagar och bestämmelser.

Rekommendationer

- 1) Barnet inte redo att födas och kvinnan ska lämna sjukhuset
 - Mamman har redan, eller samtycker till, kontakt med barnmorskemottagning (BMM)
 - Fråga om kontakten med BMM och informera om BVC
 - Dokumentera detta i Cosmic, inklusive familjens ev. adress och mobilnummer
 - Har inte kontakt med BMM och samtycker ej till kontakt
 - Motivera till och erbjud att hjälpa dem med kontakt
 - Upprätta journal i Cosmic enligt "kund tillståndslös" och skriv in att du erbjudit kontakt

2) Barnet nyfött och redo att lämna sjukvården

- Vårdnadshavare samtycker till kontakt med BVC
 - Fråga och journalför bostadssituation och andra livsvillkor
 - Informera om BVC och fråga hur de vill bli kontaktade. Erbjud hjälp med första kontakt.
- Vårdnadshavare samtycker inte till kontakt med BVC
 - Motivera till kontakt och journalför det. Förklara att BVC är för barnets bästa, gratis och frivilligt.
 - Fråga (och journalför) om uppföljning av barnets utveckling och kontaktuppgifter

3) Barnet är nyfött och behöver fortsatt vård

- Vårdnadshavare samtycker till vård för barnet
 - Informera om den vård ni rekommenderar, och att den i Sverige är kostnadsfri för barnet. Journalför i barnets journal.
 - Erbjud hjälp att kontakta vården
 - För bostadslösa finns en husläkarmottagning, se mer på [1177](#)
- Vårdnadshavare samtycker inte till vård för barnet, eller ni befarar att de kommer att avvika.
 - Vid oro är du anmälningsskyldig. Gör anmälan i Cosmic, i barnets journal. Rådgör med socialtjänsten om hur du ska hantera en akut situation. Utanför kontorstid kan du vända dig till socialjouren, tel. 018-15 00 00 (för hela länet) eller 112

4) Syskon medföljer det nyfödda barnet, eller det kommer till personalens kännedom att det finns syskon

- Fråga om syskonets hälsa och om barnet är inskrivet på BVC.
 - Se punkt 2 ovan.

Anmälan

Om oro finns, behoven är akuta och samtycke saknas måste personal anmäla sin oro till socialtjänsten.

[Se film från Socialstyrelsen](#): Till dig som har anmälningsskyldighet eller läs på

<http://www.socialstyrelsen.se/barnochfamilj/barnochungaisocialtjansten/anmalanarbarnfarilla>

Oro?

Orolig för det ofödda barnet?

Du är inte anmälningsskyldig till socialtjänsten för ett ofött barn. Men du kan bryta din sekretess om du bedömer att du måste meddela andra myndigheter som förlossning, mödra-/barnhälsovård eller socialtjänst till skydd för det ofödda barnet. Din oro för det ofödda barnet kan också gälla mamman eller andra närstående till barnet som ska födas. Din sekretess gäller inte heller dessa personer, i detta läge. Öppningen ges i 25 kap. 12 § Offentlighets- och sekretesslag (2009:400) och kan användas då nödvändig insats behövs till skydd för det väntade barnet. Gör anmälan helst i formulär i Cosmic ([länk](#)). Anmälan ska sparas i den gravida kvinnans journal.

Orolig för det födda barnet?

Du är anmälningsskyldig om du är orolig att barnet far eller riskerar att fara illa. Om du misstänker brott mot barnet ska du inte berätta för vårdnadshavarna att du tänker göra en anmälan. I andra lägen är det en god regel att göra det. Erbjud att kontakta socialtjänsten tillsammans med familjen. Vid oro hävs din sekretess och du måste på förfrågan ge socialtjänsten de uppgifter de behöver för en utredning. Information och formulär (som ska sparas i barnets journal) finns [här](#) DocPlus

Rådgöra med någon?

Du kan ringa socialtjänsten och be om råd i enskilda ärenden. Samtalet kan leda till att en orosanmälan görs, eller endast rådgivning om hur du går vidare.